

Sygn. akt III AUa 409/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 czerwca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Marcjanna Górską (spr.)
Sędziowie:	SA Elżbieta Czaja SA Krystyna Smaga
Protokolant: sekr. sądowy Bożena Karczmarz	

po rozpoznaniu w dniu 26 czerwca 2013 r. w Lublinie

sprawy Z. B.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o wysokość emerytury rolniczej

na skutek apelacji wnioskodawcy Z. B.

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 25 lutego 2013 r. sygn. akt VII U 44/13

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 409/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 7 grudnia 2012 roku Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego podjął wypłatę świadczenia Z. B. w pełnej wysokości od dnia 1 stycznia 2013 roku.

W odwołaniu złożonym od tej decyzji Z. B. domagał się jej zmiany podnosząc, że zaskarżoną decyzją „zabrano mu przelicznik 1,06% nabyty na podstawie ustawy z 1982 roku a zabierając w/w przelicznik nie przeliczono mu emerytury zgodnie z ustawą z 1990 roku.

W odpowiedzi na odwołanie Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wniósł o oddalenie odwołania. Organ rentowy wskazał, że aktualna wysokość emerytury wynika z dodania do otrzymywanej dotychczas emerytury kwoty waloryzującej świadczenie, t.j. kwoty 71 zł. Nadto wskazał, iż zaskarżoną decyzją podjęto wypłatę świadczenia w pełnej wysokości po zakończeniu potrąceń komorniczych.

Wyrokiem z dnia 25 lutego 2013 roku Sąd Okręgowy w Lublinie oddalił odwołanie.

Podstawę wyroku stanowiły następujące ustalenia.

Wnioskodawca Z. B. od 9 stycznia 1989 roku pobiera emeryturę rolniczą, która została mu przyznana w oparciu o przepisy ustawy z dnia 14 grudnia 1982 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników indywidualnych i członków ich rodzin (Dz.U. Nr 40, poz. 268) na jego wniosek złożony w dniu 12 kwietnia 1989 roku. Wymieniona ustawa w art.19 przewidywała zwiększenie emerytury z tytułu sprzedaży produktów rolnych.

Po wejściu w życie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznych rolników (Dz.U. Nr 50, poz. 291 z 2008 roku t.j. ze zm.) zgodnie z art. 103 ustalono dla wnioskodawcy wskaźnik wymiaru świadczenia, który uwzględniał wcześniej otrzymywane przez wnioskodawcę zwiększenie emerytury z tytułu sprzedaży produktów rolnych. Wskaźnik ten określono z uwzględnieniem art. 104 wymienionej ustawy w wysokości 1,04.

Następnie w oparciu o przepis art. 15 ust.2 ustawy z dnia 24 stycznia 1991 roku o kombatantach, który przewidywał, że dodatek kombatancki przysługuje obok emerytury wskaźnik ten uległ zmniejszeniu do 1,02 . Następnie wymieniony wyżej wskaźnik w 1994 roku uległ podwyższeniu do 1,06 na skutek doliczenia wnioskodawcy 2 lat pracy przymusowej.

Ostatnia zmiana wysokości emerytury wnioskodawcy została wprowadzona zaskarżoną decyzją i spowodowana była wyłącznie waloryzacją emerytury.

Wnioskodawca nie odwoływał się od decyzji ustalających wysokość wskaźnika. Po 5 latach od jego ustalenia zakwestionował wskaźnik odwołując się od decyzji z dnia 20 marca 1995 roku.

Wyrokiem z dnia 17 maja 1996 roku Sąd Apelacyjny III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w R. orzekając w przedmiocie ustalenia wysokości emerytury wnioskodawcy uznał, iż ustalony dla wnioskodawcy na skutek zmiany przepisów ustawą z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznych rolników wskaźnik jest prawidłowy i wynosi 1,06.

Sąd wskazał, że z treści odwołania wnioskodawcy oraz ze złożonych przez niego wyjaśnień wynika, iż kwestionuje on nadal wysokość wskaźnika, uważając, iż w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznych rolników wskaźnik ten powinien być zwiększony o $\frac{1}{4}$.

Oceniając dokonane ustalenia Sąd Okręgowy uznał, że odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie albowiem zaskarżona decyzja jest zgodna z prawem. .

Sąd podkreślił, że decyzją z dnia 1 marca 2011 roku, emerytura wnioskodawcy została ustalona na kwotę 771,87 zł (kwota 728,18 zł emerytury podstawowej, podwyższona od dnia 1 marca 2011 roku, pomnożona przez współczynnik 1,06).

Sąd podkreślił, że wyliczonej w powyższy sposób emerytury wnioskodawca nie kwestionował. Zaskarżoną decyzją z dnia 7 grudnia 2012 roku, KRUS jedynie wznowił wypłatę ustalonej wcześniej emerytury wnioskodawcy w związku z zakończeniem potrąceń komorniczych.

Wysokość wznowionej w tej decyzji emerytury wynika z decyzji z dnia 1 marca 2011 roku, której wnioskodawca nie kwestionował a jej wysokość w stosunku do decyzji z dnia 1 marca 2011 roku wzrosła o kwotę waloryzacji (771,87zł - kwota otrzymywanej emerytury plus 71zł – kwota waloryzacji) i prawidłowo wynosi 842,87zł.

Sąd podkreślił, że zgodnie z art. 48 ust.2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznych rolników, emerytura wnioskodawcy stanowi iloczyn wskaźnika wymiaru (1,06) i aktualnej emerytury podstawowej, zaś zmiana jej wysokości wynika każdorazowo ze zmiany wysokości emerytury podstawowej oraz waloryzacji.

Reasumując swoje rozważania, Sąd Okręgowy podniósł, że wbrew zarzutom zawartym w odwołaniu, wnioskodawca nie został pozbawiony wskaźnika, bowiem do ustalenia wysokości emerytury przyjęty został prawidłowy wskaźnik w wysokości 1,06, zaś żądanie podwyższenia wskaźnika o $\frac{1}{4}$ nie znajduje żadnego uzasadnienia w obowiązujących przepisach prawa.

Z tych względów i na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji.

Apelację od tego wyroku złożył Z. B.. Jak wynika z jej treści zaskarżając wyrok w całości domagał się jej zmiany i „przywrócenia wskaźnika 1,06.

Dodatkowo podniósł, że art. 107 k.p.a. oraz wyrok Trybunału Konstytucyjnego o likwidacji starego portfela do 2012 roku winien być przez Sąd zastosowany, a nie przemilczany. Sejm przeznaczył bowiem środki pieniężne na ten cel lecz KRUS zamiast prowadzić likwidację starego portfela, to go powiększa, a Sąd wydając zaskarżony wyrok popiera KRUS.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna i jako taka podlega oddaleniu. Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych i wydał trafne odpowiadające prawu rozstrzygnięcie. Sąd Apelacyjny ustalenia te oraz przeprowadzone rozważania prawne podziela i przyjmuje za własne, co czyni zbędnych ich szczegółowe powtarzanie.

W sprawie poza sporem pozostaje fakt, że wnioskodawca Z. B. jest uprawniony do emerytury rolniczej na podstawie przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 1982 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników indywidualnych i członków ich rodzin (Dz.U. Nr 40, poz. 268 ze zm.). Stosownie do treści art. 18 wymienionej ustawy emerytura lub renta inwalidzka przysługiwała każdemu ubezpieczonemu w podstawowej wysokości, równej najniższej emeryturze pracowniczej. Stosownie zaś do unormowania zawartego w art. 19 tej ustawy, co trafnie zauważył Sąd pierwszej instancji, wymienione wyżej świadczenia zwiększano z tytułu średniej rocznej wartości produktów rolnych sprzedanych podmiotom gospodarczym prowadzącym skup tych produktów, o 0,5% wartości sprzedaży.

Zasady ustalania wysokości świadczeń przyznanych w oparciu o przepisy wymienionej wyżej ustawy uległy zmianie po wejściu w życie aktualnie obowiązującej ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników (obecnie tekst jednolity: Dz. U. z 2008 roku, Nr 50, poz. 291 ze zm.). Przepis art. 103 ustawy w ust. 1 stanowi, że emerytury i renty z ubezpieczenia społecznego rolników indywidualnych i członków ich rodzin waloryzuje się w ten sposób, że:

1) ustala się wskaźnik wymiaru świadczenia, wraz ze zwiększeniami oraz dodatkami z tytułu odznaczeń państwowych, dodatkiem kombatanckim i dodatkiem z tytułu tajnego nauczania, według stanu na dzień 31 grudnia 1990 r.;

2) od dnia 1 stycznia 1991 r. świadczenie wypłaca się według tak ustalonego wskaźnika.

Z kolei ust. 2 postanawia, że przy ustalaniu wskaźnika przewidzianego w ust. 1 dla emerytury lub renty, do której prawo powstało w 1990 r., zwiększenie z tytułu wartości sprzedaży produktów rolnych powiększa się o jedną czwartą.

W taki też sposób ustalona została wysokość emerytury rolniczej wnioskodawcy decyzją z dnia z dnia 1 marca 1991 roku, w której ustalono także wskaźnik wymiaru emerytury stanowiący liczbę, wyrażającą stały stosunek tego świadczenia (tej części świadczenia) do emerytury podstawowej, z zaokrągleniem do drugiego miejsca po przecinku; wskaźnik wymiaru służy do obliczania wysokości świadczenia lub jego części w myśl art. 48 ustawy (art. 6 pkt 8 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników). Wysokość tego wskaźnika, jak zauważył Sąd Okręgowy ulegała zmianie i ostatecznie ustalona została na 1,06. Taką jego wysokość zaakceptował Sąd Apelacyjny w Rzeszowie w powołanym przez Sąd pierwszej instancji wyroku.

W stosunku do wnioskodawcy nie miał zastosowania przepis ust. 2 art. 103 ustawy albowiem dotyczy on świadczeniobiorców, którzy prawo do świadczenia nabyli w 1990 roku, z tego też powodu całkowicie nieuprawnione jest żądanie zwiększenia wskaźnika o 1/4, co trafnie przyjął Sąd pierwszej instancji.

Odnosząc powyższe rozważania do sytuacji faktycznej rozpoznawanej sprawy nie można zgodzić się ze skarżącym jakoby zaskarżoną decyzją pozbawiony został wymienionego wyżej wskaźnika emerytury wynoszącego 1,06. Wprawdzie w zaskarżonej decyzji wskaźnik ten nie został wymieniony, jednakże wysokość należnej emerytury wyliczona została w myśl zasad określonych w art. 48 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, a więc z zastosowaniem wskaźnika świadczenia wynoszącego 1,06. Wymieniony przepis w ust. 2 postanawia bowiem, że świadczenie, którego wysokość jest ustalona za pomocą wskaźnika wymiaru, wypłaca się w kwocie odpowiadającej iloczynowi tego wskaźnika i aktualnej emerytury podstawowej.

Sąd Okręgowy trafnie zauważył, że wysokość świadczenia wskazana w zaskarżonej decyzji ustalona została prawomocną decyzją organu rentowego z dnia 1 marca 2011 roku dotyczącą waloryzacji emerytury. Wówczas w związku z nową wysokością emerytury podstawowej, t.j. kwotą 728,18 zł wysokość świadczenia ustalono w ten sposób, że wyliczone świadczenie w kwocie 771,97 zł ($728,18 \times 1,06$) powiększono o kwotę waloryzacji wynoszącą 71 zł. Ostatecznie emeryturę ustalono w kwocie 842,87 zł.

W rezultacie brak jest podstaw do zakwestionowania prawidłowego wyroku Sądu Okręgowego. Podnoszona w apelacji kwestia „likwidacji starego portfela” stanowi wyraz oczekiwań wnioskodawcy, bliżej zresztą nieskonkretyzowanych, a tym samym nie poddaje się kontroli instancyjnej.

Mając te wszystkie względy na uwadze i z mocy art. 385 k.p.c. Sąd Apelacyjny orzekł jak w wyroku.